

HOOGTEN, Jan van, Vlaams-nationalistisch agitator (Antwerpen 11 juli 1900).

Jan van Hoogten komt uit een arm en militant arbeidersgezin. Tijdens een staking voor het algemeen stemrecht in 1893 werd zijn grootvader door de gendarmerie neergeschoten. Reeds op tienjarige leeftijd werkte hij als behanger. Tijdens de Eerste Wereldoorlog kwam Jan van Hoogten in contact met het activisme en volgde hij de door de activistische vereniging Volksofbeelding georganiseerde avondlessen.

Na de oorlog was hij een van de eerste voorvechters van de Frontpartij en propagandist van de amnestiegedachte. Te Antwerpen en elders stichtte hij de Vlaamsche Wachten, te vergelijken met de activistische Groeninger Wachten, die de propagandisten leverden voor de Frontpartij, bij alle Vlaamse manifestaties aanwezig waren en op de vuist gingen met de leden van patriottische en franskiljonse verenigingen. In 1928 stichtte hij het Vlaamsch-Nationaal Jeugdverbond (VNJ), waarin de leden van de Vlaamsche Wachten georganiseerd werden en dat Van Hoogten ook zag als een middel voor de leden tot studie en ontwikkeling. Hij behoorde in 1929 tot de stichters van het Vlaamsch Verweer, dat als de meest militante groep van het Vlaamsch-Nationaal Jeugdverbond optrad en zich in 1934 aansloot bij de Grijsse Brigade, de ordedienst van het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV).

Jan van Hoogten was bij nagenoeg alle Vlaamse betogingen betrokken, volgde meestal August Borms wanneer hij in het openbaar optrad, organiseerde in 1930 anti-Belgische manifestaties en was ook een ijverig medewerker aan de Grammensactie in de jaren dertig.

In mei 1940 werd Van Hoogten door de Belgische Veiligheidsdienst enkele dagen in arrest gehouden. Na voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog actief te zijn geweest in het VNV, werd hij in het kader van de repressie veroordeeld tot levenslange hechtenis, maar in 1951 vrijgelaten. Hij is thans bestuurlid van de Antwerpse afdeling van Broederband, werkt actief mee aan allerlei Bormsherdenkingen en leidt sedert 1972 te zijnen huize het dr. Borms-Dokumentatie- en Aktiecentrum.

WERKEN: artikelen in *Broederband*.

LITERATUUR: F. Grammens, *40 jaar heldhaftige Uilenspiegelkamp* (1961); - *Jan Van Hoogten en het eerste A.V.N.J.*, in *Storm* (september-oktober 1967); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914/1939*, III (1969); - E. de V. [= A. de Bruyne], *Jan van Hoogten, Borms en het Vlaams Verweer*, in *'t Pallieterke* (18, 25 mei en 1 juni 1972).

ERIK VANDEWALLE